

ALGEMENE TOELICHTING AUDITCRITERIA NEDERLAND

Algemeen

De auditcriteria Cittaslow zijn na advisering door het Wetenschappelijk Comité vastgesteld door de Assembly Cittaslow. De bijgevoegde vragenlijst is volledig gebaseerd op deze criteria. De internationale criteria zijn zoveel mogelijk omgezet naar een herkenbare Nederlandse situatie. Bij enkele vragen blijft sprake van een situatie die in internationaal verband niet vergelijkbaar is met de Nederlandse situatie.

Cittaslow, een filosofie

Cittaslow is een filosofie. De vragenlijst is een hulpmiddel om de ontwikkeling van Cittaslow in een gemeenschap objectief meetbaar te maken. Het biedt een handvat om de visie op de samenleving te versterken. Het is een filosofie die vanuit kwaliteit de eigen identiteit van de gemeenschap wenst te behouden en te versterken. Gemeenten moeten er daarom voor waken om in alle situaties de vragenlijst volledig als basis voor het eigen beleid te hanteren.

De identiteit van iedere gemeenschappen binnen Cittaslow is uniek. Maatwerk vanuit een eigen visie blijft belangrijk (zie vraag 3.1). Maatwerk is de basis van de filosofie, omdat die er naar streeft om het verschil in identiteit te behouden en te versterken.

Kernwaarden van de filosofie zijn traditie, kwaliteit, voedsel, authenticiteit en duurzaamheid, waarbij een Cittaslow zorgt voor het vergroten van de bewustwording en gastvrijheid. Gemeenten die zich op deze terreinen blijvend onderscheiden kunnen Cittaslow zijn. Cittaslow zorgt voor bewustwording van deze kwaliteiten, waardoor gemeenten beter in staat zijn om haar eigen identiteit te behouden.

Gemeente = gemeenschap

Het invullen van de audit is een taak voor gemeenten. De vraagstelling is hierop aangepast. Een belangrijk onderdeel van de filosofie van Cittaslow is om de gemeente weer meer onderdeel te laten worden van de gemeenschap. De gemeenschap bepaalt haar eigen identiteit en niet de gemeente. Bij de beantwoording van de vragenlijst moet dan ook rekening gehouden worden met die elementen die in de gemeenschappen aanwezig zijn.

Inbedding gemeentelijke organisatie

Cittaslow is een Internationale netwerkorganisatie voor gemeenten tot 50.000 inwoners. De burgemeesters vertegenwoordigen de gemeente in het Internationale en Nationale netwerk. De staatsrechtelijke positie van een burgemeester verschilt internationaal aanzienlijk met Nederland. In tegenstelling tot Nederland is de burgemeester internationaal vaak het hoogste orgaan van de gemeente.

Ambtelijk heeft iedere Cittaslow een 'projectleider'. Binnen de gemeentelijke missie en visie heeft de projectleider de taak de uitgangspunten en de filosofie van Cittaslow te bewaken en toe te lichten. Hierbij geldt dat niet iedere Cittaslow aan alle criteria van de audit moet voldoen. Het is geen probleem indien een gemeente niet aan alle criteria voldoet of gaat voldoen. Van belang is dat een gemeente voldoet aan de kernwaarden van de filosofie van Cittaslow.

Beleid

Cittaslow is een context gedreven filosofie. Dit houdt in dat vooral de doelstellingen en daadwerkelijke realisatie van belang zijn. De resultaten van de gezamenlijke inspanningen van de

gemeenschap en gemeente worden gewaardeerd. Veel vragen gaan uit van het gemeentelijk beleid. Hierbij gaat het er om welke doelstellingen geformuleerd zijn. Dat wil niet zeggen dat voor iedere vraag een apart beleid noodzakelijk is. Doelstellingen die bij verschillende criteria horen zijn veelal opgenomen in één beleidsdocument.

Voor de normering mag het beleidsdocument niet ouder zijn dan vier jaar. Deze Internationale weging sluit aan op de Nederlandse beleidscyclus. Uitgangspunt is om te werken met actuele doelstellingen. Voor het hebben van een actueel beleidsdocument geldt dat dit document niet iedere vier jaar volledig herzien hoeft te worden, maar dat minimaal eenmaal in de vier jaar is vastgesteld dat de doelstellingen nog actueel zijn. Dit kan administratief vastgelegd zijn volgens de gemeentelijke planning- en controlcyclus, zoals marap of berap.

Periodieke audit

Deze auditcriteria gelden voor kandidaat en voor bestaande Cittaslow. De audit is een hulpinstrument bedoeld om de kwaliteit van een Cittaslow objectief vast te kunnen stellen. De certificering is een instrument om de gemeenschap en gemeente meer bewust te maken van haar eigen kwaliteiten en identiteit. Deze bewustwording zorgt voor een 'natuurlijk' proces binnen de organisatie en gemeenschap om vanuit die kwaliteiten en identiteit gezamenlijk verder te werken aan een versterking daarvan.

Een periodieke audit zorgt er voor dat dit proces meetbaar is. Een periodieke audit wordt wisselend uitgevoerd door het houden van een zelfaudit en het als Nederlands netwerk uitvoeren van een audit bij de deelnemende gemeenten. Het uitvoeren van een audit bij een andere Cittaslow zorgt voor objectiviteit en het onderling uitwisselen van kennis.

Aanvullende criteria

De vragenlijst is opgebouwd uit zeven categorieën, te weten:

1. Klimaatbeleid (energie en milieu)
2. Infrastructuur
3. Ruimtelijke kwaliteit
4. Agrarisch, toeristisch en ambachtelijk beleid
5. Gastvrijheid, wetenschap en onderwijs
6. Sociale cohesie
7. Samenwerking

Aan het einde van iedere categorie is een vraag 'optionele en aanvullende eisen' opgenomen. Voor Nederland geldt dat iedere Cittaslow bij die vraag een toelichting geeft op haar eigen belangrijkste waarden uit dat hoofdstuk. Deze aanvullende vraag zorgt voor bewustwording van het belang van het behoud van de eigen identiteit van de gemeenschap. Bij het beantwoorden van de vraag kan het verschil in identiteit per gemeenschap benoemd worden. Indien sprake is van een onderscheidende identiteit tussen gemeenschappen, is het een taak van de gemeente om er voor te waken dat deze verschillen tegen de wil van de gemeenschap verloren gaan.